

Рослонь Домініка Томашівна
Пехник Олег Володимирович

Вплив кредитно-фінансової експансії Китаю в Африці: економічні виклики та геополітичні аспекти

УДК [339.7.02:338.121:327.2](510:6)

DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-5.29>

Стаття поширюється на умовах ліцензії
CC BY 4.0

Рослонь Домініка Томашівна
доцент кафедри політології
та міжнародних відносин
Національного університету «Львівська
політехніка»
вул. Степана Бандери, 12, Львів,
Україна
ORCID: 0000-0002-8805-3099

Пехник Олег Володимирович
студент кафедри політології
та міжнародних відносин
Національного університету «Львівська
політехніка»
вул. Степана Бандери, 12, Львів,
Україна
ORCID: 0009-0009-0700-4833

Актуальність теми зумовлена зростанням ролі Китаю у світовій економіці та міжнародних відносинах. Протягом останніх двох десятиліть Китай перетворився на одного з головних інвесторів і кредиторів африканських держав, що суттєво змінює економічний та політичний баланс сил на континенті. Африка, маючи значні природні ресурси та потенціал економічного зростання, стала стратегічним напрямом зовнішньоекономічної політики КНР. Під приводом підтримки розвитку Китай активно фінансує інфраструктурні проєкти, енергетичні програми та видобуток корисних копалин, водночас посилюючи власний вплив. Така політика створює для африканських країн як можливості, так і загрози, зокрема, ризики потрапляння у «боргову пастку».

У сучасних умовах глобальної конкуренції за ресурси та ринки збуту кредитно-фінансова експансія Китаю має виразне геополітичне забарвлення. Вона дозволяє Пекіну не лише зміцнювати економічні позиції, а й формувати нову архітектуру міжнародних відносин, альтернативну західним моделям співпраці. З іншого боку, присутність Китаю часто ставить під сумнів економічний суверенітет африканських держав, оскільки великі кредити супроводжуються політичними умовами та контролем над стратегічними активами. Це породжує суперечливу оцінку його ролі, як партнера розвитку чи нового економічного гегемона.

Крім того, китайська експансія в Африці відображає ширші процеси глобального перерозподілу впливу між традиційними західними силами та новими центрами економічної потуги. Вивчення цього явища дозволяє краще зрозуміти механізми сучасного неоколоніалізму у фінансовій формі. Тема є актуальною також через те, що Китай стає ключовим гравцем у системі міжнародного кредитування, впливаючи на рішення Світового банку, МВФ та інших фінансових інституцій. Аналіз китайсько-африканських економічних зв'язків відкриває можливість оцінити наслідки цієї експансії для регіональної стабільності, соціально-економічного розвитку та глобальної економічної безпеки. Таким чином, дослідження даної проблематики має важливе значення для розуміння сучасних трансформацій у світовій економіці та міжнародній політиці.

Ключові слова: Китай, Африка, економічна експансія, боргова пастка, геополітичний вплив, міжнародне кредитування.

Вступ. У сучасному світі Китай посідає провідне місце серед глобальних економічних гравців, демонструючи стабільне зростання, технологічний прорив і розширення зовнішньоекономічних зв'язків. Одним із найпомітніших напрямів його зовнішньої політики стала активна кредитно-фінансова експансія на Африканський континент. Саме Африка, з її величезними природними ресурсами, демографічним потенціалом та потребою в інфраструктурному розвитку, перетворилася на ключову арену економічного впливу Китаю. Починаючи з початку 2000-х років, Пекін став головним інвестором у низку стратегічних галузей африканських країн, а саме транспорт, енергетику, видобуток корисних копалин, телекомунікації та сільське господарство.

Китай пропонує африканським партнерам кредити на вигідних, на перший погляд, умовах, а також фінансує будівництво доріг, портів, залізниць і лікарень. Такі ініціативи, зокрема в межах глобальної стратегії «Один пояс, один шлях», подаються як взаємовигідне партнерство [3, с. 355-360]. Проте за зовнішньою привабливістю цих проєктів

нерідко криються глибші економічні й політичні розрахунки. Зростання заборгованості африканських держав перед Китаєм стає серйозним викликом для їх фінансової стабільності. Нерідко уряди змушені віддавати контроль над важливими об'єктами інфраструктури чи природними ресурсами в рахунок погашення боргів.

Такий підхід викликає численні дискусії серед науковців, економістів і політичних аналітиків щодо того, чи є китайська політика справді партнерською, чи радше формою нового фінансового неоколоніалізму. Геополітична складова цієї експансії також не менш важлива: посилюючи свою присутність у Африці, Китай зміцнює вплив на міжнародній арені, розширюючи коло союзників і партнерів у протистоянні західним державам. Це сприяє формуванню нового світового порядку, де економічна міць стає основним інструментом політичного домінування.

Для африканських країн така співпраця має подвійний характер: з одного боку, вона відкриває можливості для розвитку інфраструктури, створення робочих місць і модернізації економіки;

з іншого – підвищує ризики залежності від зовнішнього фінансування. У цьому контексті питання про межі вигоди та шкоди від китайського впливу набуває особливої актуальності. Аналіз кредитно-фінансової експансії Китаю в Африці дозволяє краще зрозуміти не лише економічні наслідки, а й стратегічні цілі Пекіна.

А тому, вивчення цього явища є важливим для оцінки сучасних тенденцій світової економіки, політики розвитку та механізмів глобальної конкуренції. З'ясування сутності китайської присутності в Африці допоможе визначити її вплив на регіональну стабільність, соціально-економічні перспективи континенту та загальний баланс сил у світі. Саме тому дана тема є не лише актуальною, але й стратегічно значущою для розуміння трансформацій сучасного міжнародного порядку.

Мета дослідження полягає у всебічному аналізі кредитно-фінансової експансії Китаю в Африці, її економічних наслідків та геополітичних аспектів.

Основними завданнями є виявлення особливостей китайської кредитної політики, оцінка її впливу на розвиток африканських країн та визначення потенційних ризиків і переваг такої співпраці.

Методи дослідження. У дослідженні використано методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення та системного підходу для вивчення економічних і геополітичних аспектів кредитно-фінансової експансії Китаю в Африці.

Результати. Китайська присутність в Африці сьогодні є одним із найпомітніших прикладів економічної експансії у світі. З початку XXI століття Китай послідовно нарощує свій вплив на африканському континенті, поєднуючи фінансову підтримку, торговельну співпрацю, інвестиції та дипломатичну активність. Якщо раніше відносини між Китаєм і країнами Африки мали здебільшого символічний характер, то сьогодні вони перетворилися на один із ключових елементів глобальної економічної стратегії Пекіна. За два десятиліття Африка стала не лише джерелом сировини для китайської промисловості, але й важливим ринком збуту для китайських товарів, техніки, будівельних послуг та технологій.

Одним із головних інструментів розширення впливу Китаю в Африці стала його масштабна кредитно-фінансова політика, яка перетворилася на ключовий елемент стратегії «економічної дипломатії» Пекіна [6]. Через державні фінансові установи, передусім Експортно-імпортний банк Китаю (Exim Bank of China) та Банк розвитку Китаю (China Development Bank), африканські країни отримують багатомільярдні кредити, спрямовані на реалізацію інфраструктурних, енергетичних, транспортних, комунальних і промислових проєктів. Ці кошти використовуються для будівництва доріг, залізниць, портів, аеропортів, електростанцій, лікарень

та інших об'єктів, що мають стратегічне значення для національної економіки.

Особливістю китайського фінансування є його комплексний характер: кредитування майже завжди поєднується з обов'язковою участю китайських підприємців, постачанням китайських матеріалів, техніки та залученням робочої сили з КНР. У результаті значна частина виділених коштів фактично повертається до Китаю через оплату послуг його ж компаній. Це дозволяє Пекіну не лише отримувати прибутки, але й формувати стабільну економічну присутність у країнах-реципієнтах. Крім того, такі проєкти нерідко передбачають передачу управління об'єктами китайським компаніям або довгострокову оренду інфраструктурних потужностей, що забезпечує Китаю контроль над стратегічно важливими активами.

За даними міжнародних аналітичних центрів, сумарний обсяг китайських кредитів африканським державам уже перевищив 150 мільярдів доларів США, і ця цифра продовжує зростати. Китай став найбільшим двостороннім кредитором Африки, випередивши Світовий банк та традиційних донорів із країн Заходу [8]. Такий фінансовий потік не є випадковим, він є частиною глобальної ініціативи «Один пояс, один шлях», спрямованої на створення мережі економічних зв'язків і транспортних коридорів, що об'єднують Китай з рештою світу. Через фінансові важелі Китай здобуває не лише економічну вигоду, але й стратегічний вплив, зміцнюючи політичні позиції та закріплюючи свою роль як головного архітектора нової системи міжнародних відносин [3, с. 355–360].

Однак така активність має неоднозначні наслідки. З одного боку, китайські кредити сприяють будівництву доріг, мостів, електростанцій, портів і лікарень – об'єктів, без яких неможливий розвиток економіки. З іншого, вони створюють боргову залежність, коли країни-одержувачі позик змушені витратити значну частину бюджету на їх обслуговування. Підвищення боргового навантаження стає причиною занепокоєння не лише африканських урядів, а й міжнародних організацій, таких як МВФ і Світовий банк. Деякі держави, як-от Замбія чи Джибуті, вже опинилися у ситуації, коли борги перед Китаєм перевищили 70% їх зовнішнього зобов'язання, що фактично поставило під загрозу їх фінансовий суверенітет.

Проблема так званої «боргової пастки» є одним із найгостріших і найконтроверсійніших аспектів кредитно-фінансової політики Китаю в Африці. Саме вона стала центральним елементом критики з боку західних країн, міжнародних фінансових організацій та частини африканських аналітиків, які розглядають китайську допомогу не як безкорисливу підтримку розвитку, а як приховану форму економічного підкорення [3, с. 393–345]. Суть цього феномену полягає в тому, що країни,

які масово залучають китайські кредити на вигідних, на перший погляд, умовах, згодом опиняються неспроможними обслуговувати величезні боргові зобов'язання. Коли ж виникають труднощі з виплатами, Китай отримує можливість встановлювати контроль над стратегічними об'єктами інфраструктури, природними ресурсами чи портами в рахунок погашення боргу.

Китайська сторона офіційно відкидає будь-які звинувачення у неоколоніалізмі та наголошує, що її стратегія базується на принципах «взаємовигідного розвитку» й «нерозривного партнерства». За заявами китайських дипломатів, кредити мають на меті стимулювати економічне зростання Африки, покращити інфраструктуру та створити нові робочі місця. Однак, попри такі аргументи, численні приклади свідчать про протилежне. Коли африканські уряди стикаються з дефіцитом бюджету або валютною нестабільністю, вони змушені переглядати умови співпраці з китайськими кредиторами, часто втрачаючи контроль над стратегічно важливими галузями.

Подібна практика вже неодноразово проявлялася у різних регіонах світу. Найвідомішим прецедентом стала ситуація у Шрі-Ланці, де через неможливість погашення боргу китайській стороні був переданий у довгострокову оренду порт Хамбантота на 99 років. Цей випадок став символом політики «боргової дипломатії» Китаю, коли фінансова допомога перетворюється на інструмент отримання контролю над територією чи ресурсами. Для багатьох африканських країн цей приклад став серйозним застереженням: ризик повторити подібний сценарій зростає в умовах, коли частка китайських кредитів у загальному борговому портфелі держав перевищує критичні межі.

У деяких африканських країнах, таких як Джибуті, Ефіопія, Ангола чи Замбія, рівень заборгованості перед Китаєм уже досяг небезпечних показників [4]. Це ставить уряди в складне становище: з одного боку, відмова від китайських інвестицій означала б гальмування розвитку, а з іншого подальше нарощення боргів може призвести до втрати економічного суверенітету. У результаті формується нова форма залежності, фінансова, менш помітна, ніж колоніальна, але не менш впливова.

Не менш важливим аспектом є геополітичний. Активна фінансова та інвестиційна присутність Китаю в Африці стає не лише економічним, а й стратегічно-політичним інструментом впливу. Через масштабні інфраструктурні проекти, кредити та гуманітарні програми Пекін поступово формує систему лояльності серед африканських урядів, які натомість дедалі частіше підтримують його позицію на міжнародній арені. Так, під час голосувань в ООН більшість держав, що отримують китайську допомогу, виступають синхронно з Пекіном, підтримують його зовнішньополітичні ініціативи, а також

уникають будь-яких дій, які могли б суперечити його інтересам, зокрема, не визнають незалежності Тайваню. Така політична взаємозалежність забезпечує Китаю широку підтримку у глобальних інституціях, дозволяючи йому створювати нові альянси та поступово формувати альтернативний центр сили у світовій системі координат. Водночас цей процес кидає виклик традиційному домінуванню Заходу, особливо США та Європейського Союзу, які протягом десятиліть контролювали більшість політичних і економічних процесів на африканському континенті.

Серед африканських держав позиція щодо китайської експансії залишається вкрай суперечливою і неоднорідною, адже країни континенту по-різному оцінюють потенційні переваги та ризики такої співпраці. Частина лідерів та урядів розглядає присутність Китаю як унікальну можливість для економічного розвитку та модернізації національної інфраструктури, адже Пекін надає кредити та інвестиції без жорстких політичних умов, характерних для західних донорів або міжнародних фінансових інституцій. Китай не втручається у внутрішні політичні процеси, не нав'язує реформи, пов'язані з демократичними стандартами, та не вимагає прозорості бюджету чи зміни внутрішньої структури влади, що робить його партнерство привабливим для урядів, які прагнуть швидких результатів без політичного тиску [2, с. 30–36].

Водночас інші країни та аналітики висловлюють серйозні застереження щодо прихованих мотивів китайської політики. Так званий «нейтралітет» Пекіна часто розглядається як маскування довгострокової стратегії економічного та політичного контролю над ключовими ресурсами, важливими ринками збуту та стратегічними транспортними шляхами. Надмірна залежність від китайських кредитів, технологій, будівельних послуг і товарів поступово обмежує економічну автономію африканських держав, знижує їхню спроможність самостійно приймати стратегічні рішення та формувати власну економічну політику. Така ситуація може створити ефект економічної периферії, коли країни континенту стають залежними від зовнішніх інвесторів та інтегруються не на власних умовах, а в рамках глобальної китайської економічної системи, де домінуючу роль відіграє Пекін.

Варто детально підкреслити, що китайська політика в Африці виходить за рамки суто економічних або фінансових інтересів і є частиною ширшої стратегії формування так званої «м'якої сили». Пекін активно використовує інструменти культурної та гуманітарної дипломатії, спрямовані на створення позитивного іміджу Китаю серед африканського населення та урядових структур. Це включає будівництво шкіл, лікарень, спортивних та культурних центрів, організацію освітніх програм і обмінів студентами, проведення тренінгів і навчальних

курсів для місцевих фахівців. Через такі заходи Китай демонструє образ надійного партнера, що піклується про розвиток освіти, охорони здоров'я та соціальної інфраструктури, одночасно формуючи довготривалі соціальні та політичні зв'язки.

Однак за зовнішньою привабливістю цього підходу часто криється прагнення до більш стратегічного та довгострокового геоекономічного домінування. Інвестиції в соціальні та культурні проєкти слугують не лише поліпшенню життя населення, а й інструментом створення лояльності до Китаю, зміцнення його впливу на місцеву політику та економіку. Через такі механізми Пекін забезпечує собі доступ до стратегічно важливих природних ресурсів, таких як нафта, газ, мінерали та рідкоземельні елементи, які є критично необхідними для китайської промисловості та технологічного сектору [3, с. 445–450].

Крім того, контроль над ключовими транспортними маршрутами, портами, залізницями та логістичними коридорами, який посилюється через фінансові та культурні інструменти, дозволяє Китаю зміцнювати свій політичний вплив у регіоні. Цей вплив може бути використаний у глобальному протистоянні з Заходом, створюючи широку мережу підтримки серед африканських країн і водночас підриваючи позиції США та Європейського Союзу на континенті. Таким чином, китайська «м'яка сила» в Африці є багаторівневим інструментом, що поєднує гуманітарні ініціативи, економічні вигоди та стратегічний політичний контроль, забезпечуючи Пекіну комплексний і стійкий вплив на континент [1].

Інвестиційна політика Пекіна також має глибокий і багатовимірний вплив на внутрішні соціально-економічні процеси в африканських державах. З одного боку, китайські інфраструктурні проєкти, такі як будівництво доріг, мостів, залізниць, енергетичних об'єктів та промислових зон, створюють тисячі робочих місць і стимулюють економічну активність на місцях. У результаті зростає рівень зайнятості, розвивається торгівля, з'являються нові можливості для малого та середнього бізнесу, що позитивно впливає на добробут місцевого населення. Для багатьох країн Африки саме китайські інвестиції стали рушієм модернізації, яку Захід ігнорував десятиліттями.

Водночас така співпраця має й тіньовий бік. Більшість високотехнологічних або управлінських позицій у спільних проєктах займають китайські спеціалісти, що суттєво обмежує процес передачі знань, професійних навичок і технологічних інновацій місцевим працівникам. Часто компанії привозять навіть робітників із Китаю, залишаючи місцевим населенню лише низькооплачувані або допоміжні роботи. Це породжує соціальне невдоволення і створює враження «економічної колонізації» під виглядом партнерства.

Крім того, зростає конкуренція між місцевими підприємцями та китайськими компаніями, які мають суттєві фінансові переваги, доступ до дешевих кредитів і потужну державну підтримку. Такі умови часто витісняють місцеві фірми з ринку, знижують їх прибутковість і посилюють залежність африканських економік від зовнішніх інвесторів. У підсумку, хоча китайська інвестиційна експансія приносить короткострокові вигоди, вона водночас формує довгострокову залежність, що може ускладнити країнам Африки шлях до справжньої економічної самостійності.

У стратегічному вимірі експансія Китаю в Африці є важливою складовою глобальної боротьби за вплив і перерозподіл сил у сучасному світі [7]. Африка сьогодні – не лише континент з величезними природними ресурсами – корисними копалинами, нафтою, газом, металами та сільськогосподарськими угіддями, але й політичний та економічний простір, де формуються ключові тенденції майбутньої глобальної архітектури. Континент стає майданчиком, на якому відбувається конкуренція між різними моделями розвитку та підходами до управління державами. Китай розглядає Африку як зону для просування власної моделі економічного та політичного розвитку, яка поєднує сильну централізовану владу, стратегічне державне планування та активне залучення ринкових механізмів, що суттєво контрастує з ліберальними, демократичними та прозахідними моделями, які пропонують США, Європейський Союз та міжнародні фінансові організації [5].

Ця модель приваблює уряди африканських країн, які прагнуть швидкого економічного зростання, модернізації інфраструктури та розвитку промисловості без необхідності дотримання складних демократичних процедур або політичних обмежень. Для багатьох урядів вона здається ефективною альтернативою традиційним західним програмам допомоги, які часто супроводжуються жорсткими умовами щодо реформ, прозорості бюджету та демократичних стандартів. Китайська стратегія дозволяє африканським державам швидко реалізовувати масштабні проєкти, що забезпечує видимі економічні результати в короткі терміни, одночасно посилюючи політичний вплив Пекіна на регіональному та глобальному рівні.

Важливо зазначити, що китайська експансія в Африці не обмежується економічним та фінансовим впливом, вона є частиною ширшої геополітичної стратегії, спрямованої на створення альтернативного центру сили, який здатен кинути виклик домінуванню Заходу. Через свою присутність Китай формує мережу союзників, впливає на зовнішньополітичні рішення африканських країн і забезпечує собі стратегічний доступ до ресурсів, транспортних маршрутів та ринків збуту. У підсумку Африка стає не лише економічним плацдармом, а й політичним

полем, на якому визначаються контури нового глобального порядку, де китайська модель розвитку та авторитет Пекіна набувають дедалі більшого значення.

Висновки. Кредитно-фінансова експансія Китаю в Африці є складним і багатогранним явищем, що поєднує економічні, політичні та соціальні виміри. Вона створює умови для розвитку інфраструктури й промисловості, але водночас породжує залежність, посилює боргові ризики й змінює баланс сил у міжнародній системі. Аналіз цієї політики дозволяє глибше зрозуміти логіку сучасного глобального розвитку, де економіка дедалі частіше стає інструментом геополітичного впливу.

Отже, майбутнє відносин між Китаєм і Африкою залежатиме від здатності обох сторін знаходити баланс між партнерством і самостійністю. Якщо африканські країни зможуть ефективно використовувати китайські ресурси для власного розвитку, а не потрапляти у боргову залежність, це стане прикладом нової моделі співпраці у світовій економіці. Водночас, якщо фінансова експансія Китаю продовжуватиме супроводжуватися політичним тиском і контролем над ресурсами, вона перетвориться на форму неоколоніалізму, замаскованого під взаємовигідне партнерство. Саме тому дослідження цього процесу має не лише академічне, а й практичне значення для формування стратегії глобальної економічної безпеки у XXI столітті.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Полігонавт. (2024). Китайська експансія Африки: як китайські «приватні» охоронні фірми модернізують досвід «Вагнера». Полігонавт, (27). <https://deepstateua.com/kytayska-ekspansiya/amp/>
2. Савченко, М. В., Порохняв, В. А., & Атаманенко, П. О. (2023). Інтеграція Китаю в африканський ринок та її вплив на західний світ. *Бізнесінформ*, (8), 30–36. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-8_0-pages-30_36.pdf
3. Українець, Л. А. (2019). Економічна експансія Китаю в країни, що розвиваються [Монографія]. Львів: ПАС. https://shron1.chtyvo.org.ua/Ukrainets_Lillia/Ekonomichna_ekspansiia_Kytaiskoi_Narodnoi_Respubliky_u_krainy_scho_rozvyvaiutsia.pdf?PHPSES SID=atv1mdkg74jq6c2qijslp4614
4. Africa Defense Forum. (2024, September 3). As China buys less oil, Angola struggles to repay debt. <https://adf-magazine.com/2024/09/as-china-buys-less-oil-angola-struggles-to-repay-debt/>
5. Brautigam, D. (2019). Chinese loans and African structural transformation. In *China–Africa and an economic transformation* (pp. 129–146). https://www.researchgate.net/publication/333899888_Chinese_Loans_and_African_Structural_Transformation

economic transformation (pp. 129–146). https://www.researchgate.net/publication/333899888_Chinese_Loans_and_African_Structural_Transformation

6. South China Morning Post. (2024, February 1). China–Africa trade hit US\$282 billion in 2023 but Africa's trade deficit widens. <https://amp.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3250552/china-africa-trade-hit-282-billion-2023-africas-trade-deficit-widens-commodity-prices-key-factor>

7. Oped Column Syndication. (2019, September 26). China, the neo-colonial power in Africa. <https://opedcolumnsyndication.news.blog/2019/09/26/china-the-neo-colonial-power-in-africa/>

8. China Africa Research Initiative. (n.d.). Chinese FDI in Africa data overview. <https://www.sais-cari.org/chinese-investment-in-africa>

REFERENCES:

1. Polihonavt. (2024). Chinese expansion in Africa: How Chinese “private” security firms modernize Wagner’s experience. Polihonavt, (27). <https://deepstateua.com/kytayska-ekspansiya-afriky/amp/>
2. Savchenko, M. V., Porokhnyav, V. A., & Atamanenko, P. O. (2023). Integration of China into the African market and its impact on the Western world. *Biznesinform*, (8), 30–36. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-8_0-pages-30_36.pdf
3. Ukrainets, L. A. (2019). The economic expansion of China into developing countries [Monograph]. Lviv: PAS. https://shron1.chtyvo.org.ua/Ukrainets_Lillia/Ekonomichna_ekspansiia_Kytaiskoi_Narodnoi_Respubliky_u_krainy_scho_rozvyvaiutsia.pdf
4. Africa Defense Forum. (2024, September 3). As China buys less oil, Angola struggles to repay debt. <https://adf-magazine.com/2024/09/as-china-buys-less-oil-angola-struggles-to-repay-debt/>
5. Brautigam, D. (2019). Chinese loans and African structural transformation. In *China–Africa and an economic transformation* (pp. 129–146). https://www.researchgate.net/publication/333899888_Chinese_Loans_and_African_Structural_Transformation
6. South China Morning Post. (2024, February 1). China–Africa trade hit US\$282 billion in 2023 but Africa's trade deficit widens. <https://amp.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3250552/china-africa-trade-hit-282-billion-2023-africas-trade-deficit-widens-commodity-prices-key-factor>
7. Oped Column Syndication. (2019, September 26). China, the neo-colonial power in Africa. <https://opedcolumnsyndication.news.blog/2019/09/26/china-the-neo-colonial-power-in-africa/>
8. China Africa Research Initiative. (n.d.). Chinese FDI in Africa: Data overview. <https://www.sais-cari.org/chinese-investment-in-africa>

The impact of China's credit and financial expansion in Africa: economic challenges and geopolitical aspects

Roslon Dominika Tomashivna

Associate Professor at the Department
of Political Science
and International Relations
Lviv Polytechnic National University
Stepana Bandery str., 12, Lviv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-8805-3099

Pekhnnyk Oleh Volodymyrovych

Student at the Department of Political
Science and International Relations
Lviv Polytechnic National University
Stepana Bandery str., 12, Lviv, Ukraine
ORCID: 0009-0009-0700-4833

The relevance of the topic is determined by the growing role of China in the global economy and international relations. Over the past two decades, China has become one of the main investors and creditors of African states, significantly altering the economic and political balance of power on the continent. Africa, with its vast natural resources and economic growth potential, has become a strategic direction of China's foreign economic policy. Under the pretext of supporting development, China actively finances infrastructure projects, energy programs, and mineral extraction, while simultaneously strengthening its own influence. This policy creates both opportunities and threats for African countries, including the risk of falling into a "debt trap."

In the current conditions of global competition for resources and markets, China's credit-financial expansion carries a distinct geopolitical dimension. It allows Beijing not only to strengthen its economic positions but also to shape a new architecture of international relations, alternative to Western models of cooperation. At the same time, China's presence often raises concerns about the economic sovereignty of African states, since large loans are frequently accompanied by political conditions and control over strategic assets. This generates a controversial assessment of China's role, as a development partner or a new economic hegemon.

Moreover, Chinese expansion in Africa reflects broader processes of global redistribution of influence between traditional Western powers and emerging centers of economic strength. Studying this phenomenon makes it possible to better understand the mechanisms of modern financial neocolonialism. The topic is also relevant because China is becoming a key player in the international lending system, influencing the decisions of the World Bank, the IMF, and other financial institutions. Analyzing China-Africa economic relations provides an opportunity to assess the consequences of this expansion for regional stability, socio-economic development, and global economic security. Thus, research on this issue is of great importance for understanding contemporary transformations in the global economy and international politics.

Key words: China, Africa, economic expansion, debt trap, geopolitical influence, international lending.

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.10.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 17.11.2025

Дата публікації: 15.12.2025